

Tek Cephne

TEMMUZ 1952

LONDRA ZİYARETİNİN İÇYÜZÜ

Başvekil Adnan Menderes ile Hariciye vekili, bu hafta İngiliz kralının misafiri olarak Londra'da bulunuyorlar.

Müstakil bir dış siyaset takip ettiği müddetçe bu kabil davetlere alışmamış olan türk idarecileri bu defa İngiltere'nin bu davetini türk hükümetine gösterilmiş bir iltifat sandılar. Sevine sevine, övüne övüne Londra'ya koştular.

Halbuki bu davetin içyüzü şu : Türk askeri kimin için ve kimin kumandası altında dövülecek ? Çökmeğe başlayan İngiliz Orta Şark imparatorluğunu kurtarmak için mi ; yoksa Orta Şarkta İngiltere'nin yerini almak isteyen yeni Amerikan imparatorluğunun bu yeni teşebbüsünde muvaffak olmasını temin için mi ? Mesele sadece bundan ibaret.

İngiltere Orta Şark'ta ilk önce petrolün muhim bir kısmını Amerikalılara kaptırdı. Sonra İran ve Mısır'dan kovuldu. Öteki Orta Şark milletleri nezdinde de itibarını kaybetti. İngiltere'den boşalan yeri hep Amerika dolduruyor. Bu gidişle Orta Şark'ta İngiltereye hayat hakkı kalmayacak. Bu açık tehlike karşısında İngiltere son zamanlarda Amerikan istilasına karşı faal bir siyaset takibine koyuldu. Türkiye ve Yunanistan Atlantik paktına girince İngiltere, Orta Şarkın elle tutulur tek kuvvetini teşkil eden bu iki orduyu ken di kumandası altına almağa teşebbüs etti. Bir taraftan da Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya'dan murekkep

General Montgomery bu maksatla Atina ve Ankara'ya gönderildi. Onu siyasi rical takip etti. Derken ilk adım olarak Turk Baş ve Hariciye vekilleri Atina'yı ziyaret ettiler. Fakat bütün bu konuşmalar, görüşmeler ve konuşmalar yalnız bir netice verdi : Yunanlılara Türk Kara sularında balık avlamak hakkı verildi. Çünkü Bloka girme hususunda Yugoslavya ile pazarlıkta uyuşamadılar.

Bu arada İngiltere Yugoslavya üzerinde nüfuzunu kullanarak onu yumuşattı. Şimdi Turk idarecilerinin Londra ziyaretleri esnasında Balkan Bloku'nun, yani hazırlanan üçüncü harbin bir atlama taşı vazifesini görecek olan Balkan köşesinin temelleri atılacak, ve bu blok İngiliz nüfuzu altına girmiş olacaktır.

İngiliz Orta Şark imparatorluğunu korumak ve kurtarmak vazifeleri Turk ve Yunan ordularına verilecek, Mehmetçik çöken İngiliz imparatorluğunun bekçiliğini yapacak ve bu uğurda kanını dökecektir.

Türk Başvekilini ile hariciye vekili Londra'ya Mehmetçiğin kanını satmağa gitmişlerdir.

Bu ziyaret sizlere, ikinci cihan harbinden evvel Hitler'i görmeğe giden eski Alman peyk devletleri ricalinin Berlin ziyaretlerini hatırlatmıyor mu ?

Bir devlet dış siyasette istiklalini kaybetmeyegörsün. Ondan sonra artık emir uşağı olmaktan kurtulmak güçtür.

AMERİKAN EMPERYALİZMİ TÜRKİYE'Yİ NASIL İŞGAL EDİYOR

Birinci cihan harbinin sonunda topraklarını istilâ eden Amerikan, İngiliz, Fransız emperyalistlerine karşı bir istiklâl mücadelesi yapan Türkiye, ikinci cihan harbinde İngiliz - Fransız ittifakı ile emperyalist cepheye katılmış, 1947 den sonra da tamamiyle bir Amerikan mustemlekesi haline gelmiştir.

Bugün Amerika, Türkiyeyi; iktisadi, siyasi, kültürel tam kontrolü altına almıştır. Amerikan emperyalistleri Türkiyeye Traktör, makina, aksamı, frijider, otomobil, lüks eşya ithaliyle millî senayii kötürümleştirirdikleri gibi, şimdi sermaye ithaliyle tam bir sömurge durumuna düşürmüşlerdir. Amerika şimdiye kadar Türkiyenin krom istihsalini inhisarı altına almışken şimdi Türkiyede bir krom fabrikası açmağa karar vermişlerdir. Bu sene Türk hükümeti Almanya'ya 44 dolardan 3.000 ton krom, Amerika'ya 36 dolardan 2.700 ton manganez ihrac etmiştir. İngiltere ile de krom satışı için anlaşma yapılmıştır. Amerikalılar bir et ve balık kombinasyonu, 13 milyon dolar sermaye ile bir harp aletleri istihsal eden fabrika, kokçimento, sigara fabrikaları açmak için imtiyaz almışlardır. Türkiyenin en büyük sigara fabrikası olan ve devlet inhisarında bulunan Cibali fabrikasını da Amerikalılar işleteceklerdir. Fabrikanın makinaları Amerikadan gelecektir. Bundan başka 1952 martında Marshall yardımı Türkiye'ye sunulan Russel Dorr ile Türkiye hükümeti arasında imzalanan bir mukaveleye göre, enternasyonal bank Türkiye'ye 163 milyon lira ikraz edecek bu para ile Türkiye Amerika'dan askerî fabrikalar için materyel getirecektir. Amerikan sermayedarları Çukurova'da yapılacak elektrik kudret istasyonu için 23 milyon lira ile ortak olmuşlardır. Türkiyenin en büyük istihsal maddelerinden olan pamuk senayii de Amerikalıların kontrolü altına girmiştir. Pamuk senayiini standart dize etmek için Amerikadan mühendisler gelmiş, bu iş için ayrı bir teşkilât kurmuşlardır. Amerikalılar bu senayii Türk sermayedarları ile beraber işleteceklerdir.

Raman dağındaki petrolü işletmek üzere gelen Amerikan eksperlerinin yaptıkları tahminlere göre, Amerika

sermayedarları bu petrolerden senede 20 milyon dolar kâr edeceklerdir.

Türkiyenin stratejik yollarının inşası ile de Amerikalılar meşguldürler. Bu iş için Amerikadan 40 eksper gelmiştir. Telefon ve Ulaştırmanın süratle tamamlanması için Marshall yardımından 300.000 dolar verilmiştir. 1 Haziran 1952 de Amerikan Yollar Bürosu Başkanı Mc Donalt Türk Ulaştırma yollarını teftiş üzere İstanbul'a gelmiştir. Mc Donalt'ın beyanatına göre 1948 denberi 19.000 k.m den fazla yol yapılmıştır. Bu yolların hepsi stratejik yollardır.

Türk limanları da Amerikalıların kontrolü altındadır. Karşılıklı Güvenlik İdaresi Türkiyeye 25 milyon lira ikraz etmiştir. Bu paranın 9 milyonu senayi bankasına, kalanı liman ve silo inşaatına tahsis edilmiştir. Banka Türkiyeye gönderdiği eksperler vasıtasıyla limanların ve siloların inşasını da üzerine almıştır.

Amerikan emperyalistleri Sovyetler Birliği'ne ve Halk Demokrasileri'ne karşı hazırladıkları harpte Türkiyede kuracakları tayyare meydanlarına da büyük ehemmiyet vermekteler. Bu tayyare meydanlarının inşasına 1949 da başlanmış, Bursa, Edirne v.s şehirler de usler kurulduğu gibi 1951 de Adana da İncirliköy' de büyük bir tayyare üsünün inşasına başlanmıştır. Anadolu ajansının bildirdiğine göre bu meydan 600 amerikah uçankalesi bir anda kalkabilecektir. Bu inşaat 1952 de tamamlanacaktır.

Bu hava meydanlarının kurulması ve teşkilâtının genişletilmesi için Milletlerarası Hava Teşkilât Bürosu, Türkiyeye mühendisler göndermiş ve kurslar açmıştır. Sivil tayyarecilik için de Kanada'dan mühendisler gelmiştir. Bunlar Urfa'da Sultantepe'de de usler kuracaklardır.

1949 da Ararat dağında güya Nuhun gemisini aramak üzere gelen, fakat, hakikatte bu dağın tepesinde atom üsleri kurmak isteyen Amerikan arkeoloji heyeti başkanı Dr. Smith'in teşebbüsü, dağın tepesine çıkamadıkları için müvafakiyetsizlikle neticelenmişti. Şimdi 1952 haziranında aynı maksatla bir Fransız arkeoloji heyeti İstanbul'a gelmiş

Amerikan emperyalistleri Turkiye'nin iktisadiyatını, yollarını, limanlarını ve ordusunu ellerine aldıkları gibi meclisten çıkarttıkları bir kanunla gümrük ücretlerini o/o 60 indirtmişler, Türk ticaret ve sanayiini iflâsa mahkûm etmişlerdir. Bunun gibi Türk işçilerini de bir çember içine almışlardır. Milletlerarası İş Bürosu, Türkiyedeki işsiz miktarını tespit ve iş büroları kurmak vesilesiyle Türkiyeye bir mutenessislar heyeti göndermiştir. Buronun gayesi sendikaları eline almak diğer memleketlerle işçi mubadelesi yapmak, Anadolu da Amerikan sermayesinin işliyebileceği sahaları tetkik etmek ve işçilerin kıpırdamalarına imkân vermemek için bütün serbest işçileri ve sendikaları kendi kontrolü altına almaktır. Bu buronun ilk işi hayat pahalılığı aleyhine ve ücretlerin azlığını protesto için bir miting yapmağa teşebbüs eden işçileri tevkif ettirmek olmuştur.

1952 haziran ayına kadar 6 ay içinde Türkiyede fabrika kurmak üzere 200 ecnebi firması muracaat etmiştir.

Amerikan kapitalistleri ile beraber İtalyan, Holanda, İsveç, Batı Almanya sermayedarları da Türkiyede fabrikalar kurmak üzere teşebbüse geçmişlerdir. İtalyanlar bir gemi inşaat fabrikası, Holandalılar bir tıbbi ilaç fabrikası kurmak için imtiyaz almışlardır. İsveçliler bir kâğıt fabrikası, Almanlar da bir kimya fabrikası kurmak için teşebbüse geçmişlerdir.

Türkiye hükümeti ecnebi sermayesini korumak için 1952 senesinde meclisten hususî bir kanun çıkarmıştır.

Birinci Cihan harbinin sonunda Millî Kurtuluş Mücadelesinden sonra kapitülasyonları kaldırarak ecnebi sermayesini kapılarını kapayan Türkiye Marşal yardımı, Truman Doktrini, Atlantik paktı anlaşması ile Amerikan ve ecnebi sermayedarlara kapılarını ardına kadar açmıştır.

Bu yüzden hayat pahalılığı 1939 a nazaran o/o 500 artmış, vergiler 1952 bütçesinde 92 milyon lira arttırılmıştır. İşsizlik çoğalmış, sefalet görülmemiş bir dereceye varmıştır.

Ticaret vekâletinin neşrettiği istatistiklere göre 5 kişilik bir ailenin basit yaşayışı için ayda 550 lira lâzımdır. Halbuki Türkiyede bi -

rinci sınıf usta işçinin aylığı 250 ile 300 lira arasında , diğer basit işçilerin ücreti de 100 ile 250 arasında değişmektedir. İnşaat vesair işlerde çalışan işçilerin ücreti de 30 ile 100 lira arasındadır.

Ziraatın makinalaşması iddiası ile Amerikalıların köylere soktukları traktörler 600 köy ağasının elinde kalmış, makina istihsaline rekabet edemeyen küçük köylüler, işsiz kalan argatlar iş bulmak emeliyle şehirlere hicret etmişler, burada da iş bulamayanca burjuva efendilerinin ve amerikalı hamilerinin gözleri önünde sokaklarda ölüme mahkûm olmuşlardır.

21 mart 1952 de Türkiyenin ticaret kaynaklarını tetkik için Anadolu'da seyahate çıkan Amerikan sefiri Mc Ghee İzmir'de şerefine verilen bir ziyafette " Marşal yardımı ile Türkiyeye yapılan yardımın semereleri görüldüğünü, bunun en büyük delilinin de , Türklerin Kore'de Birleşmiş Milletler'e yaptığı yardım olduğunu" söylemiştir. Yani Marşal yardımı türkiyenin iktisadi kalkınmasını değil, ancak Amerikan harp kundakçalarına bir asker ambarı olduğunu işaret etmiştir .

1952 mayıs ayında Maarif Vekili Tefvik İleri, Millî kurtuluş Mücadelesi munasebetiyle İngiliz, Amerikan emperyalistleri ve Yunanlılar aleyhine yazılmış olan yazıların, mektep kitaplarından çıkarılmasını emretmiştir.

Millî Bağımsızlığı ile beraber, tarihinin en progresif bir mücadelesini, tarihini inkâr eden türk burjuvazisi bu suretle emperyalist efendilerine ne kadar sadık bir köle olduğunu ispat etmiştir.

Türk burjuvazisi ecnebi emperyalistlerin sofrasından kendilerine atılacak bir kemiği yalamak için memleketin servetlerini, iş kuvvetini ecnebi sermayedarlara peşkeş çekmiş; işçilerin, köylünün, halkın muhalefetini susturmak için terör tedbirlerini arttırmıştır.

Hapishaneler mahkûmlara kâfi gelmediği için camiler, hanlar, oteller birer hapishane haline getirilmiştir.

İşte Kore'ye gönderilen askerler de Türk burjuvazisinin bu kemiği yalamak için amerikan sermayesine verdiği tavizlerdir.

KİMİN İÇİN VE NE İÇİN

ÖLÜYÖRLER

Geçenlerde, Kore'deki Türk Birliği alay kumandanı, bir şarapnel parçası ile başı parçalanarak öldü. Arkada göz yaşları içinde iki yavru bıraktı. Bir buçuk senedir hergün gazetelerde Kore cephesinde ölen çocuklarınızın listesini, vapurlarla memlekete dönen yaralıların isimlerini okuyorsunuz. Sık sık Kore'ye yeni birliklerin gittiğini işitiyorsunuz.

Bu binlerce türk çocuğu kimin için ve ne için ölüyorlar? Haritada yerini bulamıyacıkları, hayatlarında adını işitmedikleri bu yabancı ve garip ülkede Türk çocuğunun işi ne? Kore nere, Türkiye neresi?

Ama ne yapalım ki Türk irticalının efendileri amerikalılar Asyada kan, zulüm, vahşet üzerine kurmak istedikleri imparatorlukları için kurban istiyorlar. Amerikan uşaklığını kabul eden Türk idarecileri de efendilerinin gönlünü etmek için Mehmetçiği hudutlarımızdan binlerce kilometre uzaklara göndererek ölüme sevk ediyorlar. Orada Amerikan imparatorluğu için kanını döken Mehmetçik hiç bir taarruza uğramıyan memleketinde barış içinde çoluk çocuğunun yanında tarlasını işleyerek, davarını sürerek, evinin saadeti içinde yaşamak hak ve imkânından mahrum edilerek yabancı ülkelerde yabancı emeller için harcanıyor. Bunun hesabını bir gün elbet soranlar olacak. Fakat ölenler ölmüş gidenler gitmiş olacak.

Kore harbi Türkün harbi değildir. Kore harbi amerikan harp kundakçılarının, büyük senayicilerin harbidir. Makaset bütün Asyayı Amerikan nüfuzu altına almaktır. Bu uğurda iki yıl içinde 4 milyon masum, istiklâli için dövüşen Kore'li öldürülmüş, şehirler ve köyler napalm bombası ile yıkılıp tahrib edilmiş, bu yetmiyormuş gibi şimdi de mikrop harbi nasılsa ayakta kalmış olan kadın, çocuk ve sivil halkı imha etmektedir. Amerika mikrop harbini yasak eden milletlerarsı Cenevre muahedesini bile imzaya yanaşmamıştır. Topla, bomba ile yola getiremediği Kore'lileri ve Çinlileri yok etmeğe karar vermiştir.

Bu vahşi, bu zalim, bu kanlı istilâ harbinde bizim işimiz ne? Biz orada neyi ve kimi mudafaa ediyoruz? Tarihin bu kanlı faciasına kurban vermekle ne kazanıyoruz? Sırf türk irticalının efendisi Amerikalıları memnun etmek için yaptığımız bu fedakârlığa bir son vermek zamanı gelmiştir. Mehmetçiği yabancı ülkelerde yabancı emeller için feda etmeğe kimsenin hakkı yoktur.

Anneler yavrularınızı, kadınlar kocalarını, kızlar sevgililerinizi; bu vahşi, bu kanlı mezbahaya göndermeyiniz. Sizin de gülmek, yaşamak ve mesut olmak hakkınızdır. Sizi göz yaşları ve matem havası içinde yaşatmak isteyenlerin bu kanlı emellerine boyun eğmeyiniz.

